

ÖZET KURALI

ANA ÖZELLİKLER

Güçlendirilmiş beceriler	LİDERLİK - DESTEK
Şunlar için uygundur:	Öğretmenler, öğrenciler
Zorluk seviyesi	Orta
Ayar	Grup
Minimum katılımcı sayısı	2
Ortalama süre	40 dakika
Özel ekipman/malzemeler	Evet
Çevrimiçi sürüm	Evet

1. AÇIKLAMA

Uygulama De Jong & Berg (2012) tarafından geliştirilmiştir ve değerlendirme dışı dinleme becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Çiftler halinde yapılacak aktivite, tartışmalı bir konu seçmekten (konuşmaya başlayan çiftin üyesi tarafından güçlü bir şekilde hissedilen) ve sentez kuralını kullanarak bir tartışma yürütmekten ibarettir: ilk kişi başlar ve fikrini açığa vururken, diğeri hiçbir şey söylemeden veya dinlemeden dinler. Birinci kişi konuşmayı bitirdiğinde, ikinci kişi bu kişinin fikirlerini ve duygularını kısaca özetlemeli ve daha sonra devam etmeli ve bakış açısını sunmalı, birinci kişi ise ikincisinin fikirlerini ve duygularını dinlemeli ve daha sonra özetlemelidir. Tartışma yaklaşık 10 dakika sürer ve sentez kuralını kesinlikle izler.

2. AMAÇ / FAYDALAR

Etkinlik, katılımcıların (örneğin, öğretmenlerin) "bilmeyen bir duruş", yani akışkan (sabit olmayan) bir ilişkisel duruşu iletmeyi vediger kişiye karşı saygı ve açıklık göstermeyi amaçlayan bir konuşma tutumu deneyimlemelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır (Andersen, 1995).

Sınıf iklimi yönetimine uygulanan bu yaklaşım, herkesin konuşmaya katkılarını merak etmeyi içerir ve öğretmenlerin öğrenciler ve yaşamları hakkında "özel" bir bilgiye sahip oldukları fikrini reddeden bir bakış açısını destekler.

3. İLGİLİ BECERİ KÜMELERİ

- LİDERLİK (küme n.2)
- DESTEK (küme n.4)

Çünkü

1. LİDERLİK boyutu, bu durumda, katılımcıların başkalarının fikirlerini, duygularını ve görüşlerini (tartışmalı konularla ilgili olarak bile) ifade etmelerine izin vermeye, bu görüşlere katılmasalar bile, sadece dinleyerek açıklık göstermeleri fikrini ifade eder. Bu grupta eğitilen beceri "**bir adım geride kalmak**" tır, çünkü örneğin, bir okul ortamında, öğretmenler öğrencilere ilişkin aktif bir parçası olmalarına izin vermeye istekli olduklarını gösterebilir, onlara kesintisiz konuşma ve / veya yorum yapma alanı sağlar;
2. Bu durumda, katılımcının (örneğin, öğretmenin) diğerrinin (örneğin, öğrencinin) görüşleri hakkında hiçbir şey bilmediği ve onlar hakkında mümkün olduğunca fazla bilgi toplamak istediği "bilmeyen bir duruş" benimseme fikrini ifade eden DESTEK boyutu. Bu kümede uyandırılan beceriler, yargılama ve merakın askıya alınmasıdır:
  - o **Yargılamanın askıya alınması** eğitilmiştir, çünkü sentez kuralını takip etmek, bireyi diğerrini ve / veya görüşlerini yargılamaya odaklanmayı en aza indirmeye ve fikirlerini ve duygularını özetlemek için çaba göstermeye zorlar.
  - o **Merak** eğitilir, çünkü katılımcının söylediklerinin etkili ve yararlı bir özetini vermek için diğerr kişinin konuşmasına ve anlatımını dikkatlice dinlemesine izin vermesi gerekir.

4. UYGULAMA NASIL YAPILIR

Adım 1 - Hazırlık

Etkinlik kolaylaştırıcı, katılımcıları (örneğin, öğretmenler) bir ortak bulmaya ve tartışmalı bir konuyu, yani güçlü bir şekilde hissedilen bir şeyi tartışmaya davet eder.

Tartışma "sentez kuralı" kullanılarak yürütülmelidir: ilkişi başlar ve fikrini onaylarken, diğeri hiçbir şey söylemeden veya dinlemeden dinler. Dinleyici, yalnızca ilk kişinin söylediği veya önemli olduğunu düşündüğü şeyler hakkında not alabilir.

Birinci kişi konuşmasını bitirdiğinde, ikinci kişi - devam etmeden ve görüşlerini belirtmeden önce - birinci kişinin fikirlerini ve duygularını kısaca ve kapsamlı bir şekilde özetlemelidir. Daha sonra rolleri değiştirirler: Fikirlerini ilk ifade eden kişi diğerin görüşlerini dinler ve sonra fikirlerini ve duygularını özetler.

Kolaylaştırıcı, her vardiyanın en fazla 10 dakika sürmesi gerektiğini, her bir ortağın konu hakkında yeterince ayrıntılı konuşmasına ve sıkılmadan veya yorulmadan dikkatlice dinlemesine izin vermek için yararlı bir zaman olduğunu açıklar.

Adım 2 - Özet kuralını uygulama

Her çift tartışmayı başlatır.

Kolaylaştırıcı, "dinleyici" rolündeki her ortağın sentez kuralını kesinlikle takip ettiğine dikkat eder.

Adım 3 - Sonuç

Ayrılan süreden sonra (yaklaşık 20 dakika), her çiftin yaşadığı deneyimi yansıtması yaklaşık 10 dakika sürer. Kolaylaştırıcının, katılımcıların deneyim üzerinde düşünmelerine yardımcı olmak için bu aşamada sorabileceği bazı sorular şunlar olabilir ve olmalıdır:

- *Herhangi bir yorum yapmadan ve hiçbir şey söylemeden dinlemek sizin için nasıldı?*
- *Tartışmalı bir konu hakkında kesintiye uğramadan konuşma fırsatına sahip olmak sizin için nasıl bir şeydi?*

5. BİLGİLENDİRME

Bu aşama, etkinlik hakkında bir grup tartışmasıdır.

Amaç, katılımcıların (örneğin, öğretmenlerin) bireysel öğrencilerle veya tüm sınıfla çalışırken "sentez kuralını" nasıl uygulayabilecekleri konusunda düşünmelerine yardımcı olmaktır.

İşte kolaylaştırıcının konuşmayı yürütmek için sorabileceği sorulara bazı örnekler:

- *Bu deneyimin sınıfa yaklaşma şeklinizi değiştirdiğini hayal edin. Bu değişimi nasıl tanımlarsınız?*
- *Sınıfla olan günlük çalışmalarınızda "sentez kuralını" uygulayabileceğiniz bazı durumlar düşünebiliyor musunuz?*
- *Öğrencinize tartışmalı ve/veya karmaşık bir konudan veya sınıfın ikliminden bahsettiğiniz ve sınıfınızın "sentez kuralını" uyguladığı bir durum önermenin mümkün olabileceğini düşünüyor musunuz? Eğer öyleyse, bunu yapmanın koşulları neler olabilir?*

Kolaylaştırıcı, katılımcıları sorulara verdikleri yanıtları grupla paylaşmaya davet edebilir veya grup oturumunun bitiminden sonra cevapları yazmaya ve kendileri için yansıtmaya davet edebilirsiniz.

6. ÖZEL MATERYALLER

Kalemler ve kağıt yaprakları.

7. İPUÇLARI ve PÜF NOKTALARI

Hiç kimse.

8. ÇEVİRİMİÇİ SÜRÜM

Etkinlik çevrimiçi olarak da gerçekleştirilebilir. Örneğin, MIRO (www.miro.com) gibi bir platform, katılımcıların kooperatif pia'da çalışabilecekleri ve etkinlikleri izlemek için bunlara erişebilecekleri konuşma odaları oluşturmanıza olanak tanır.

9. BİBLİYOGRAFYA - SİTOGRAFYA

- Anderson H. (1995). *İşbirlikçi dil sistemleri: Postmodern bir terapiye doğru*. R. Mikesell, D. D. Lusterman & S. McDaniel (Eds.), Aile terapisi: Aile psikolojisi ve sistemleri teorisi (s. 27-44) adlı kitabında. Washington, DC: Amerikan Psikoloji Derneği.
- De Jong P. & Berg I.K. (2012). *Çözümler için Görüşme (4. baskı)*. Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.